

ул. Македонија 12/3
1000 Скопје
Република Македонија
Тел: + 389 2 3211 262
Факс: +389 2 3126 311
e-mail: dzr@dzr.gov.mk
www.dzr.gov.mk

Број:35-231/19

Дата: 06.09.2013

ДО

КПУ ИДРИЗОВО - С.Е. ПРЕПОРОД

Резиме

Предмет на Конечниот извештај е извршената ревизија на финансиските извештаи и ревизија на усогласеност на С. Е. Препород за 2012 година, Извршена е ревизија и издаден е извештај за финансиските извештаи на С.Е. Препород за 2003 година.

Поради значајноста на прашањата изнесени во извештајот изразено е негативно мислење за реалноста и објективноста на финансиските извештаи и за законското и наменското користење на средствата во финансиските трансакции за 2003 година. Препораките дадени во Конечниот извештај на овластениот државен ревизор за 2003 година делумно се спроведени.

Врз основа на резултатите од ревизијата, изразено е негативно мислење во однос на вистинито и објективно прикажување на финансиската состојба во финансиските извештаи за 2012 година, како и во однос на усогласеноста на активностите, финансиските трансакции и информации со релевантната законска регулатива.

Во рамки на утврдените состојби, како позначајни ги констатиравме следните: С.Е Препород функционира спротивно на одредбите од Законот за извршување санкции, како самостојно правно лице во рамките на КПУ Идризово, иако од 2006 година законски го губи статусот на самостојно правно лице, бидејќи одредбите

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

КПУ ИДРИЗОВО – С.Е. ПРЕПОРОД
НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

од законот предвидуваат, во состав на казнено и воспитно - поправните установи, како организациони единици, да се организираат една или повеќе стопански единици.

Констатирани се слабости во функционирањето на интерните контроли, од аспект на несоодветно разграничување и преклопување на должностите и одговорностите на вработените; утврдување на продажните цени на готовите производи според стари ценовници од 2004-2005 година. Во отсуство на периодични контроли на работењето на осудените лица во кантините, евидентирани се побарувања и по овој основ.

Поради неисплатени обврски за работно ангажирање на осудените лица, не се остварува законското право за добивање надомест за работно ангажирање и се намалува мотивираноста и интересот за работа на осудените лица.

За купување добра и услуги воопшто не се постапува по Законот за јавни набавки ниту се склучуваат договори со економските оператори, што остава простор за субјективно одлучување и фаворизирање на одредени економски оператори.

Утврдени се трошоци по основ на склучени договори со надворешни лица за извршување систематизирани работни задачи за кои има вработени лица, што е спротивно на Законот за работни односи и Законот за агенции за привремени вработувања.

Утврдивме нереално прикажување на билансните позиции и тоа:

- Државниот јавен капитал, во износ од 24.464 илјада денари бидејќи при судската регистрација основачкиот влог не е запишан во Образецот 2, и не може да се утврди колкав дел од државниот јавен капитал е основачки влог, а колкав дел е стекнат како резултат на работењето на стопанската единица.
- Материјалните средства, поради извршена проценка без методологија и стандарди за проценка; не усогласена сметководствената вредност со фактичката состојба на градежни објекти; евидентирано земјиште, кое е сопственост на РМ, а корисник е КПУ Идризово; располагање со 40 бесправно изградени објекти евидентирани, без поткрепувачка докуменатција.
- Побарувања од купувачите, поради не извршено вредносно усогласување и прикажување на побарувања постари од 3 години, спротивно на прифатената сметководствената политика. 22% се побарувања од купувачи на слободниот пазар и покрај тоа што со Законот за извршување санкции тоа не е дозволено. Искажани се побарувања по основ на договори за закуп на деловен простор, што не е во евиденција.

Ревизијата смета за потребно да истакне дека анализата на податоците за движењето на производството на С.Е. Препород, во периодот 2005–2012 година, упатува на намалување на обемот на производство за 95% што е резултат пред се на начинот на раководење и донесување деловни одлуки кои значително влијаеле на работењето, што придонело С.Е. Препород да се најде во тешка финансиска состојба. Ревизијата е на мислење дека излезот од оваа состојба треба да се бара во доследно спроведување на Законот за извршување санкции и

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

2

КПУ ИДРИЗОВО – С.Е. ПРЕПОРОД
НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

решавање на статусот на стопанската единица и вработените, како и во добро функционирање на менаџерскиот тим кое треба да обезбеди економично и ефикасно работење. Ова дотолку повеќе што функционирањето на стопанската единица е од исклучително значење, од една страна за организирање на работењето на осудените лица и остварување на процесот на ресоцијализација, а од друга страна за обезбедување храна за осудениците во установата со што би се оствариле заштеди во Буџетот на РМ.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

КПУ ИДРИЗОВО – С.Е. ПРЕПОРОД
НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

1. Вовед

- 1.1. Извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на С.Е. Препрод на страна 18 - 20, заедно со ревизија на усогласеност, кои се состојат од: Биланс на состојба за 2012 година, Биланс на успех, Извештај за промени во капиталот, како и преглед на значајни сметководствени политики и објаснувачки белешки кон финансиските извештаи.
- 1.2. Ревизијата на финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај е извршена согласно член 22 став 1 од Законот за државна ревизија и Годишната програма за работа на Државниот завод за ревизија согласно член 23 од Законот за државна ревизија.
- 1.3. Извршена е ревизија и издаден е извештај за финансиските извештаи и за усогласеност со закони и прописи на С.Е. Економија за 2003 година и изразено е негативно мислење за реалноста и објективноста на финансиските извештаи, и за законско и наменско трошење на средствата во финансиските трансакции кои претставуваат државни расходи за 2003 година.

- 1.4. Финансиските извештаи од точка 1.1. на овој извештај, се одговорност на раководството на субјектот застапувано од:

- › Тони Јакимовски, директор до 30.04.2012 година .
- › Живко Пејковски, директор од 30.04.2012 година.

Оваа одговорност вклучува дизајнирање, имплементација и одржување на интерна контрола, релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи кои се ослободени од материјално погрешни прикажувања, без разлика дали се резултат на измами или грешки, избор и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на разумни сметководствени проценки во дадените околности.

Раководството на субјектот е исто така одговорно за осигурување дека активностите, финансиските трансакции и информации, рефлексирани во финансиските извештаи се во согласност со релевантната законска регулатива, упатствата и воспоставените политики.

Одговорност на ревизорите е да изразат мислење за финансиските извештаи од точка 1.1., врз основа на извршената ревизија. Оваа одговорност вклучува и изразување мислење за тоа, дали активностите, финансиските трансакции и информации рефлексирани во финансиските извештаи од сите материјални аспекти, се во согласност со релевантната законска регулатива, упатствата и воспоставените политики.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

4

2. Цел и делокруг на ревизијата

2.1. Цел на ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања без разлика дали се резултат на измами или грешки, и да изрази мислење за тоа дали финансиските извештаи, од сите материјални аспекти, се изготвени во согласност со применливата рамка за финансиско известување.

Цел на ревизијата на усогласеност во врска со ревизијата на финансиските извештаи е да му овозможи на ревизорот да добие разумно уверување за тоа дали активностите, финансиските трансакции и информациите рефлектирани во финансиските извештаи, се во согласност со релевантната законска регулатива, упатствата и воспоставените политики, од сите материјални аспекти.

2.2. Финансиските извештаи кои се предмет на овој извештај се засновани врз завршната сметка составена според применливата рамка за финансиско известување во Република Македонија.

2.3. Ревизијата е извршена во согласност со стандардите за државна ревизија на Меѓународната организација на Врховните ревизорски институции (ИНТОСАИ) кои се пропишани за примена во Република Македонија. Овие стандарди налагаат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата со цел да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања. Ревизијата вклучува извршување на постапки за добивање на достатни соодветни ревизорски докази како поткрепа на износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Изборот на постапки зависи од ревизорската процена, вклучително и процена на ризиците за материјални погрешни прикажувања во финансиските извештаи без разлика дали се резултат на измами или грешки.

При процена на ризиците, ревизорот ги разгледува интерните контроли како релевантни за подготовка и објективно презентирање на финансиските извештаи со цел да се дизајнираат ревизорски постапки кои се соодветни во околностите, но не за целите на изразување на мислење за ефикасноста на интерните контроли на субјектот. Ревизијата исто така вклучува проценка на соодветноста на користените сметководствени политики и сметководствени проценки направени од страна на раководството на субјектот од точка 1.4. на овој извештај, како и општа оценка за севкупното презентирање на финансиските извешти.

Веруваме дека обезбедените докази ни обезбедуваат разумна основа за нашето ревизорско мислење.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

5

КПУ ИДРИЗОВО – С.Е. ПРЕПОРОД
НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ НА ОВЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

Ревизијата од точка 1.1 погоре е планирана и извршена во КПУ Идризово во чиј состав е С.Е. Економија.

Ревизијата од точка 1.1 погоре е планирана и извршена во периодот од 02/05/2013 до 31/05/2012 година .

3. Осврт на претходната ревизијата - спроведување на препораките

Ревизијата од точка 1.1. погоре опфати ревизија на спроведување на препораките дадени во Конечниот извештај на Овластениот државен ревизор за 2003 година за извршената ревизија на С.Е. Препород. Во однос на препораките на овластениот државен ревизор утврдено е следното:

- Донесен е нов Правилник за организација и работа и нов Правилник за систематизација на работните места, според кои С.Е. Економија е одделение во рамките на стопанско инструкторскиот сектор.
- Извршен е попис на постојаните средства со кои располага С.Е. Препород, како и на залихите на готови производи и недовршено производство.
- Извршена е сметководствена евиденција на помошните книги на постојаните средства како и на залихите на материјали, резервни делови и ситен инвентар, готови производи и недовршено производство.
- Обезбедено е евидентирање на побарувањата од купувачите и обврските од добавувачите.
- Обезбедено е одговорно лице за изготвување на годишната сметка, а документацијата е потпишана од овластени лица.
- Извршено е разграничување на побарувањата и обврските според пресметковниот период во кој настанале.

4. Наоди и препораки

Прашањата кои ги покрива овој извештај беа дискутирани на завршниот состанок со раководството и одговорните лица на С.Е. Препород предмет на ревизија, одржан на ден 11 ти Јуни 2013 година.

Од страна на С.Е.Препород не се добиени забелешки на Нацрт извештајот во законскиот рок.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

6

4.1. Интерни контроли

4.1.1. Поради ограничени човечки ресурси, ревизијата констатира несоодветно разграничување и преклопување на должностите и одговорностите на вработените лица. Имено, за остварување на основната цел за која е основана¹, во С.Е. Препород систематизирани се 19 работни места, а во 2012 година вработени се 5 лица².

Кај некои вработени лица ревизијата констатира стручна подготовка што не соодветствува со предвидената во Правилникот за систематизација на работите и задачите³, во делот на потребниот степен на стручна подготовка, што како главен критериум треба да се исполни за определено работно место. Во услови на постоечката организациона поставеност на КПУ Идризово и С.Е. Економија, контролниот систем функционира отежнато, односно не е овозможено целосно следење на функционирањето на интерните контроли пред се поради:

- несообразност на работните задачи и работните места предвидени во актите за организација и систематизација,
- несоодветно разграничување на овластувањата и одговорностите,
- преклопувања на должностите и одговорностите,

Во услови на постоечкото контролно опкружување ризикот од отстапување на контролните постапки е висок и неизвесно е дали истите функционираат ефективно во практиката.

Препорака

Во функција на подобрување на општото контролно опкружување и ефикасноста во работењето како и јакнење на човечките ресурси, да се обезбеди:

- сообразност на работните места и работните задачи,
- разграничување на должностите и одговорностите,
- целосна примена на Законот за извршување санкции.

4.1.2. Со увид во Билансот на состојба и во сметководствената документација, ревизијата констатира дека во отсуство на контроли врз работењето на осудените лица во кантините, 97% или 219 илјади денари од евидентираните 226 илјади денари, се однесуваат на побарувања од работно

¹ Организирање на работењето на осудените лица како составен дел на ресоцијализацијата

² Поради заминување во пензија во 2013 година работат 3 лица.

³ При ревидирање на доставените акти, утврдено е дека на работните места – раководител на стопанската единица вработено е лице со понизок степен на стручна подготовка (трет степен на стручна подготовка) која не соодветствува на утврдените критериуми по описот и пописот на работните места;

КПУ ИДРИЗОВО – С.Е. ПРЕПОРОД
НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

ангажираните осудени лица во кантините на стопанската единица. Поголемиот дел од побарувањата потекнуваат од минати години, бидејќи во досегашното работење на С.Е. Препород, не била воспоставена пракса за изготвување на периодични пописи за следење на работењето на кантините. Овој начин на работа не е во согласност со членот 6 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола, со што предизвикано е одлевање на парични средства и намалување на солвентноста и ликвидноста на претпријатието. Иако за дел од нив се превземени активности за нивно утужување наплата на истите е неизвесна,

Препорака

Одговорните лица да преземат активности и мерки за обезбедување на континуирана контрола на работењето со кантините и да обезбедат наплата на побарувањата.

4.2. Усогласеност со закони и прописи

4.2.1. С.Е Препород функционира спротивно на одредбите од Законот за извршување санкции, како самостојно правно лице во рамките на КПУ Идризово, со посебна сметка во деловна банка, а директорот на КПУ истовремено е законски застапник на С.Е. Препород. Имено, С.Е. Препород е формирана во рамките на КПУ Идризово во 1955 година од страна на Владата на РМ. Се до 2006 година, во Законот за извршување санкции е дефинирано стопанските единици, формирани во рамки на казнено поправните установи, да имаат статус на самостојно правно лице. Уписот во трговскиот регистар е само во функција на правно евидентирање, а не и за стекнување одредени права по уписот. Основната цел за нивното формирање е да го организираат работењето на осудените лица како составен дел на процесот на ресоцијализација.

Но, со Законот за извршување санкции од 2006 година предвидено е во состав на казнено и воспитно - поправните установи, како организациони единици, да се организираат една или повеќе стопански единици, кои треба да настапуваат во име и за сметка на установата, а приходите да ги уплатуваат на трезорската сметка за самофинансирачка активност. Со тоа овие субјекти законски го губат статусот на самостојни правни лица.

Во јуни 2012 година КПУ Идризово има изготвено Правилник за организација и работа кој е во согласност со Законот и за кој е добиена согласност од Управата за извршување санкции. Според Правилникот (член 7) стопанските единици се одделенија на Стопанско инструкторскиот сектор, организирани заради остварување на целите за извршување на санкциите – работно ангажирање на осудените лица. Тие немаат својство на правно лице и во

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

8

КПУ ИДРИЗОВО – С.Е. ПРЕПОРОД
НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

прометот треба да настапуваат за сметка на Установата.

И покрај тоа што со одредбите од Законот е дефиниран статусот на стопанските единици, поради лошата економска состојба во која се наоѓа С.Е. Препород, во пракса се уште функционира како самостојно правно лице во свое и име за своја сметка.

Со цел да се надмине оваа состојба, одговорните лица на КПУ како и вработените во стопанските единици повеќе пати се обратиле до надлежните институции (Влада на РМ, Министерство за правда, Управа за извршување санкции, Народен правобранител) ги информирале за состојбата на стопанските единици и побарале решение за нивниот статус во согласност со Законот. До денот на ревизијата состојбата е непроменета.

Препорака

Одговорните лица на КПУ – КПД Идризово во соработката со надлежните институции (Управата за извршување санкции и Владата на РМ како основач на стопанските единици) да ги интензивираат активностите и мерките за примена на одредбите од Законот за извршување санкции со кои е дефиниран статусот на стопанските единици.

4.2.2. Со увид во сметководствената евиденција и Билансот на состојба, Ревизијата утврди дека вкупните не исплатени обврски за работно ангажирање на осудените лица изнесуваат 3.675 илјади денари, поради што осудените лица не може да го остварат правото на надомест од работно ангажирање согласно Законот за извршување санкции (член 116). Со тоа се намалува мотивираноста и интересот на осудените работно да се ангажираат, што, особено доаѓа до израз во последните години и не е во функција на остварување на процесот на ресоцијализација.

Препорака

Имајќи предвид дека надоместокот за работно ангажирање е многу значаен и единствен за мотивирање на осудените лица, да се преземат мерки за исплата на овие обврски, дотолку повеќе што на тој начин може да се привлечат и други осудени лица работно да се ангажираат, а тоа значи дополнителна работна сила за вклучување во производните процеси на С.Е. Препород.

4.2.3. Ревизијата констатира дека приходите во износ од 310 илјада денари искажани на ставката Останати приходи од работењето, се остваруваат врз основа на работно ангажираните осудени лица надвор од установата, но не се во согласност со Упатството за условите, начинот и постапката за работно

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

9

КПУ ИДРИЗОВО – С.Е. ПРЕПОРОД
НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

ангажирање на осудено лице надвор од установата, бидејќи истото не се почитува и применува во целост. Ревизијата утврди не применување на Упатството во следниве случаи:

- Правните лица или институции кои ангажираат осудено лице не доставуваат месечен извештај за однесувањето на осуденото лице, исполнувањето на работните задачи како и за редовноста на работното место, (член 6, алинеа 7)
- Комисијата формирана за контрола на осудените лица, не врши контрола на работните места на кои се ангажирани осудени лица иако има обврска да ја врши најмалку еднаш неделно, ниту изготвува месечен извештај за извршените контроли, кој треба да го доставува до директорот на установата и УИС (член 7, став 3, член 8).

Не применувањето на Упатството ја зголемува можноста на осудените лица да го злоупотребат правото за работно ангажирање надвор од установата.

Препорака

Со цел поуспешно остварување на процесот на ресоцијализација да се применува Упатството за условите, начинот и постапката за работно ангажирање на осудено лице надвор од установата.

4.2.4. Со увид во документацијата ревизијата утврди трошоци во износ од 137 илјади денари по основ на склучен договор за вршење набавка и контрола на прехранбени производи во кантините и склучен договор за вршење анализа на економските и стопанските можности на стопанските единици. Договорите се склучени за извршување на систематизирани работни задачи, односно за работни места за кои има вработени лица. Имајќи предвид дека согласно член 252 од Законот за работни односи работодавачот може со определено лице да склучи договор за вршење на работи кои се надвор од дејноста на работодавачот, а кои имаат за предмет самостојна изработка или поправка на определени предмети, самостојно извршување на физички или интелектуални работи, ревизијата констатира дека лицата се ангажирани спротивно на одредбите на наведениот Закон како и спротивно на одредбите на Законот за агенции за привремени вработувања.

Препорака

Доколку се јави потреба од извршување работи кои се надвор од дејноста на работодавачот, одговорните лица, да постапуваат согласно Законот за работни односи и Законот за агенции за привремени вработувања.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

10

4.3. Финансиски извештаи

Биланс на состојба

4.3.1. Со увид во Билансот на состојба и во документите од регистрација на С.Е. Препород ревизијата не се увери дека државниот јавен капитал во износ од 24.464 илјади денари е реално и објективно прикажан во трговските книги и во Билансот на состојба. Имено, поради тоа што при судската регистрација⁴ основачкиот влог не е запишан во Образецот 2, ревизијата не може да утврди колкав дел од државниот јавен капитал е основачки влог, а колкав дел е стекнат како резултат на работењето на стопанската единица. Ова не е во согласност со член 21 од Законот за трговските друштва со кој се уредува износот на средствата за основање и начинот на нивно обезбедување.

Препорака

Надлежните органи на претпријатието во соработка со основачот - Владата на РМ, да ги преземат потребните активности за утврдување на основачкиот влог на претпријатието и да извршат негово запишување во Централниот регистар.

4.3.2. Ревизијата не се увери дека позицијата Материјалните средства во Билансот на состојба е реално и објективно прикажана, поради следното:

- Постапувајќи по препораката дадена во Конечниот ревизорски извештај од 2003 година, за утврдување на објективната вредност на материјалните средства и нивно сметководствено евидентирање, формирана е Комисија⁵ да изврши проценка на вредноста на основните средства, земјиштето, и опремата на Органот на управата и на Стопанските единици. Комисијата била составена од редовно вработени лица, што не е во согласност со МСС 16, според кој проценката треба да ја извршат професионално квалификувани проценители.
- не е извршено усогласување на сметководствената вредност на градежни објекти чија сегашна вредност изнесува 21.033 денари со фактичката состојба на градежните објекти.

Препорака

Одговорното лице на Установата да преземе активности и мерки за проценка на материјалните средства, согласно МСС 16 како и согласно Законот за

⁴ Трег. број 5454/2004 година од Основниот суд Скопје-1 Скопје

⁵ Комисијата е формирана со решение бр.03-9492/1 од 04.10.2004 година

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

11

КПУ ИДРИЗОВО – С.Е. ПРЕПОРОД
НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

проценка според кои утврдувањето на објективната вредност на материјалните средства ја врши овластен проценител на начин пропишан со методологија, правила и стандарди за проценка.

4.3.3. Со извршениот увид во сметководствената евиденција на материјалните средства ревизијата констатира дека С.Е. Препород располага со 40 бесправно изградени објекти кои се евидентирани, без поткрепувачка докуменација. Со цел да се обезбеди соодветна документација за запишување на бесправните објекти во јавната книга за запишување на правата на недвижности, КПУ Идризово има поднесено барање⁶ до Министерството за транспорт и врски за утврдување на правен статус на бесправно изградените објекти, од каде се известени дека натамошната постапка не може да се продолжи понатаму без да се достават дополнителни документи (Геодетски елаборати, доказ за приклучок на комунална инфраструктура). Но, во недостиг на финансиски средства неопходни за изработка на елаборатите, КПУ Идризово не е во можност да ги легализира бесправно изградените објекти кои ги користи Препород, а со тоа и да постапи согласно законските одредби предвидени со Законот за катастар на недвижности (член 155-158).

Препорака

Надлежните лица на КПД Идризово да предвидат финансиски средства во Буџетот за наредната година и да постапат согласно законските прописи за евидентирање и легализација на недвижностите.

4.3.4. Ревизијата утврди дека во Билансот на состојба, позицијата Побарувања од купувачи во износ од 4.613 илјади денари, не е реално и објективно прикажана, односно истата е преценета за износ од 3.811 илјади денари, поради не извршено вредносно усогласување. С.Е. Препород има утврдено сметководствена политика според која побарувањата од купувачите и другите побарувања се признаваат во билансот доколку не е надминат рокот на застарување од 3 години за побарувањата од должничко доверителен однос и општиот рок од 5 години за сите останати побарувања. Со увид во документацијата и врз основа на прегледи изготвени од страна на субјектот ревизијата утврди дека не се врши соодветна проценка на побарувањата ниту целосен отпис на застарените побарувања дотолку повеќе што според старосната структура на побарувањата, 32% (254 илјади ден) се постари од 3 години.

Ревизијата констатира дека 78% или 621 илјади денари се однесуваат на побарувања од КПУ Идризово и С.Е. Економија, кои заедно со С.Е. Препород

⁶ барање под број 03-56/1 од 02.09.2011 година

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

12

КПУ ИДРИЗОВО – С.Е. ПРЕПОРОД
НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

имаат ист законски застапник. Останатите побарувања се од купувачи на слободниот пазар и покрај тоа што со измените на Законот за извршување санкции (Сл. весник 57/10) укината е одредбата со која беше определено вишокот на производи да се продава на слободниот пазар во постапка и начин определени со закон.

Со извршениот увид во документацијата, ревизијата утврди дека побарувањата од КПУ Идризово, во вкупен износ од 621 илјада денари, се однесуваат на извршени услуги, одржување, сервисирање и одржување на возилата сечење и транспорт на огревно дрво, а најголем дел, односно 58% или 354 илјади денари се побарувања по основ на репрезентација, кои С.Е. Препород не може да ги наплати, иако КПУ Идризово има одобрено буџетски средства за репрезентација.

Искажани се побарувања во вкупен износ од 354 илјади денари по основ на договори за закуп на деловен простор, што не е евидентиран во книгата на основни средства односно на билансната позиција - Материјални средства. Градежните објекти кои се издадени под закуп се сопственост на РМ, а се евидентирани во документацијата на КПУ Идризово, поради што, КПУ Идризово треба овие објекти да ги издава под наем, а приходите од наемнина да ги уплатува во Буџетот на РМ, согласно Законот за располагање со стварите во државна сопственост.⁷

Препорака

Одговорните лица да направат веродостојни проценки за можностите за наплата на ненаплатените побарувања, врз основа на донесено судско решение против комитентот или по основ на ликвидација на одделни купувачи од кои не се наплатени побарувањата, согласно МСС 18 – Приходи. Да се врши вредносно усогласување на краткорочните побарувања, како резултат на проценка на менаџментот за можностите за наплата на побарувањата.

Биланс на успех

4.3.5. Од извршената анализа на процесот на производство, ревизијата не се увери дека пресметките и податоците врз основа на кои се подготвува Производно – финансискиот план претставуваат рационална и доследна основа за реална алокација на трошоците и изработка на калкулација за

⁷ согласно Законот за располагање со стварите во државна сопственост приходите кои се остваруваат од закупници, буџетскиот корисник треба да ги уплатува во Буџетот на РМ, односно се приход на РМ бидејќи имотот со кој располага е сопственост на РМ. Буџетскиот корисник има право да го користи, но нема право наемнината за издадените објекти под наем, како приход да ја задржува за свои цели.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

13

КПУ ИДРИЗОВО – С.Е. ПРЕПОРОД
НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

цената на чинење на производите според фактичките цени, согласно МСС 2. Ревизијата констатира дека продажните цени на готовите производи се утврдуваат според стари ценовници, кои раководителот на стопанската единица ги донел во текот на 2004-2005 година. Цените се формираат врз основа на спецификација – норматив каде се пресметува вредноста на работната рака преку налози за работа и вредноста на потрошениот материјал. Со оглед на тоа дека цените на суровините и материјалите се менуваат од година во година, а нови ценовници не се изработени, ревизијата не се увери дека цената на производите е реална и не е на штета на стопанската единица. Наведеното е од особено значење, ако се има предвид влијанието на производните трошоци и приходите од продажба врз Билансот на успех.

Препорака

Во функција на определување на вредноста на вкупното вложување во производството за тековната година, да се изготвуваат ценовници усогласени со тековните цени на суровините и материјалите.

4.3.6. Со увид во евиденцијата и документацијата на С.Е. Економија, ревизијата утврди дека приходите се преценети за износ од 221 илјади денари поради остварување приходи по основ на договори за закуп на деловен простор, што не е евидентиран на билансната позиција - Материјални средства. Градежните објекти кои се издадени под закуп се сопственост на РМ, а се евидентирани во документацијата на КПУ Идризово, поради што, КПУ Идризово треба овие објекти да ги издава под наем, а приходите од наемнина да ги уплатува во Буџетот на РМ, согласно Законот за располагање со стварите во државна сопственост.

Препорака

Средствата остварени по основ приходи од наем на деловен простор сопственост на РМ, да се уплатуваат на Буџетот на РМ.

4.3.7. Ревизијата не се увери дека трошоците искажани на ставката Надоместоци на трошоци на вработените и подароци во износ од 210 илјади денари, а кои се однесуваат на исплата на надоместок на осудените лица, се точно утврдени. Со Правилникот за определување на надоместокот и наградата за работа на осудените лица како и за лицата кои без своја вина не работат, се определува кои параметри влијаат во одредување на висината на надоместокот, но не се дефинира на кој начин да се врши пресметката на надоместокот, поради што стопанските единици не се во можност да одредат точно утврдена плата за осудените кога се работно ангажирани.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

14

Препорака

Со цел платата на осудените лица точно да се определува, да се изврши до прецизирање на Правилникот за определување на надоместокот и наградата за работа на осудените лица како и за лицата кои без своја вина не работат, односно да се дефинира начинот за вршење на пресметката.

4.4. Користење на средства согласно законските прописи

4.4.1. За купување добра и услуги С.Е. Препород воопшто не постапува по Законот за јавни набавки ниту склучува договори со економските оператори. Со Законот за јавни набавки (член 4) се уредени начинот и постапките за вршење јавни набавки, меѓу другото, и кај претпријатија што располагаат со државен капитал. Непочитувањето на Законот остава простор за субјективно одлучување и фаворизирање на одредени економски оператори.

Во текот на 2012 година, извршени се набавки на суровини за работа, резервни делови, гориво, средства за хигиена и прехранбени производи во вкупен износ од 3,728 илјади денари, за кои не се спроведени постапки за јавни набавки.

Препорака

Одговорните лица да преземат активности и мерки за целосна примена на Законот за јавни набавки

Вкупни ефекти од наодите

Врз основа на изнесеното во точките 4.3.1 – 4.3.7 од овој извештај, кои се однесуваат на: извршена проценка на материјалните средства спротивно на МСС 16; неизвршено усогласување на сметководствена со фактичка состојба на градежните објекти, евидентирани објекти без поткрепувачка документација; незапишан основачки капитал, неизвршено вредносно усогласување на побарувањата; искажани побарувања и приходи по основ на договори за закуп на неевидентирани деловен простор, утврдување на продажни цени на готовите производи според стари ценовници, како и недефиниран начин за точно утврдување на пресметката за надоместокот на работно ангажираните осудени лица, ревизијата изрази неуверување за реалноста и објективноста на финансиските извештаи, на ден 31.12.2012 година.

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

15

5. Ревизорско мислење

Мислење за финансиски извештаи

Според наше мислење, поради ефектите на прашањата изнесени во точката 4.3.1 до 4.3.7 финансиските извештаи не ја претставуваат вистинито и објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на С.Е. Економија на ден 31 декември 2012 година и резултатот од финансиските активности за годината која завршува со тој датум, во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување.

Мислење за усогласеност со закони и прописи

Според наше мислење, поради ефектите на прашањата изнесени во точката 4.2 и 4.4, финансиските трансакции и информации рефлектирани во финансиските извештаи, во сите материјални аспекти не се во согласност со релевантната законска регулатива, упатствата и воспоставените политики.

6. Нагласување на прашања на неизвесност (кои не влијаат на мислењето)

Согласно меѓународниот стандард за ревизија 701 – Модификација на извештајот на независниот ревизор, точка 5, се додава пасус за нагласување на прашање кое влијае на финансиските извештаи, но истиот нема влијание на ревизорското мислење.

С.Е. Препород е регистрирана за извршување на повеќе стопански дејности⁸, кои биле од големо значење за стопанската единица, бидејќи со пласирање на производите на пазарот се обезбедувало сигурен профит, а со ангажирање на

⁸ Стопанската единица Препород во својот делокруг на работење е надлежен за :

- Ткаење на други ткаенини, Производство на режана граѓа,Импрегнација на дрво, Производство на градежни подови и столарија, Производство на дрвена амбалажа, Производство на други производи од дрво, Производство на фурнирски листови, производство на шпер-плочи, Општи машински работи, Производство на алати, брави и шарки, Производство на жичани производи, Производство на столови и седишта, Производство на канцелариски мебел и мебел за продавници, Производство на друг мебел, Поставување електрични инсталации и прибор, Изолациони работи, Поставување на водоводни инсталации, Малтерисување, Вградување на столарија, Останати завршни работи, Одржување и поправка на моторни возила, Посредници во продажбата на дрвена граѓа и градежен материјал, Посредници во продажбата на разновидни производи, Трговија на големо со отпадоци и остатоци, Друга трговија на големо, Трговија на мало со книги весници, и прибор за пишување, Друга трговија на мало во специјализирани продавници, Друга трговија на мало со стоки вон продавници, Претовар на товар, Магазини и стоваришта, Издавање на сопствен недвижен имот, Отстранување на отпадоци и ѓубре санитарни и слични активности, Продажба на стоки од констигнационен склад

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

16

КПУ ИДРИЗОВО – С.Е. ПРЕПОРОД
НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

осудени лица се придонесувало за успешно реализирање на процесот на ресоцијализација. Анализата на податоците за движењето на производството на С.Е. Препород, во периодот 2005–2012 година, упатува на намалување на обемот на производство за 95% што е резултат пред се на:

- Начинот на раководење со стопанската единица и донесување одлуки кои имале големо влијание врз работењето,
- намалување на бројот на редовно вработените лица,
- намалување на бројот на работно ангажирани осудени лица, како резултат на ниско ниво на мотивација и зголемување бројот на зависниците.
- ненаплатени побарувања од КПУ Идризово, поради недостиг на средства со кои располага установата, предизвикан од намалените буџетски средства.

Ревизијата се информира дека во минатите години (период што претходел на периодот предмет на анализа – односно период до 2000 година) констатирани се случаи кога со Одлука на одговорните лица се вршеле отписи на побарувања кои стопанската единица ги имала кон КПУ Идризово.

Ревизијата е на мислење дека излезот од тешката финансиска состојба во која се наоѓа С.Е. Препород, треба да се бара во доследно спроведување на Законот за извршување санкции и решавање на статусот на стопанската единица и вработените, како и во добро функционирање на менаџерскиот тим кое треба да обезбеди економично и ефикасно работење. Ова дотолку повеќе што функционирањето на стопанската единица е од исклучително значење, од една страна за организирање на работењето на осудените лица и остварување на процесот на ресоцијализација, а од друга страна обезбедување финансиски средства од продажба на производи и услуги, со што би се оствариле заштеди во Буџетот на РМ.

Скопје, 06.09.2013 година

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

17

КПУ ИДРИЗОВО – С.Е. ПРЕПОРОД
НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

БИЛАНС НА УСПЕХ ЗА 2012 ГОДИНА

Опис на позицијата	Образложенија	во 000 денари	
		2012	2011
Приходи од продажба	3.1	11.528	3.488
Останати приходи	3.2	421	-
Капитализирано сопствено производство и услуги	3.3	0	4
Вкупни приходи од работењето		11.949	3.492
Залиха на почетокот на периодот		171	70
Залиха на крајот на периодот		75	171
Трошоци за суровини и други материјали	3.4	10.018	2.204
Трошоци за услуги	3.5	86	148
Плата, надоместоци на плата и останати трошоци за вработените	3.6	2.618	2.971
Трошоци за амортизација	3.7	1.885	1.883
Останати трошоци од работењето	3.8	254	258
Останати расходи	3.11	301	85
Вкупно расходи од работењето		15.162	7.549
Финансиски приходи	3.12	1.363	2.557
Финансиски расходи	3.13	45	36
ДОБИВКА/ЗАГУБА ОД РЕДОВНО РАБОТЕЊЕ		(1.991)	(1.435)
ДОБИВКА/ЗАГУБА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ		(1.991)	(1.435)
Данок од добивка			
НЕТО ДОБИВКА/ЗАГУБА		(1.991)	(1.435)

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

КПУ ИДРИЗОВО – С.Е. ПРЕПОРОД
НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

БИЛАНС НА СОСТОЈБА НА ДЕН 31 ДЕКЕМВРИ

Опис на позицијата	Образло- женија	во 000 денари	
		2012	2011
Актива			
Тековни средства			
Парични средства и парични еквиваленти	4.1	9	423
Побарувања од купувачи	4.2	4.613	4.383
Побарувања од вработените	4.3	226	178
Залихи	4.4	3.771	3.925
Вкупно тековни средства		8.619	8.909
Нетековни средства			
Материјални средства	4.5	18.358	20.291
Вкупно нетековни средства		18.358	20.291
Вкупна актива		26.977	29.200
Пасива			
Тековни обврски			
Краткорочни обврски спрема добавувачи	4.6	4.054	4.023
Примени аванси, краткорочни депозити и кауции	4.7	55	0
Краткорочни обврски за даноци, придонеси и други давачки	4.8	204	420
Обврски спрема вработените	4.9	169	246
Останати краткорочни обврски и краткорочни резервирања	4.10	1.035	1.059
Вкупно краткорочни и долгорочни обврски		5.517	5.748
Главнина и резерви			
Основна главнина -запишан и уплатен капитал	4.28	24.464	24.464
Ревалоризациони резерви и разлики од вреднување на компоненти на останата сеопфатна добивка	4.32	85	85
Резерви	4.33	0	151
Акумулирана добивка	4.34	0	187
Пренесена загуба	4.35	1.097	0
Загуба од тековната година	4.37	1.991	1.435
Вкупно главнина и резерви		21.461	23.452
Вкупна пасива		26.977	29.200
Вонбилансна евиденција - пасивни сметки		0	0

Ревизорски тим:

1. _____
2. _____
3. _____

Овластен државен ревизор

19

КПУ ИДРИЗОВО – С.Е. ПРЕПОРОД
НАЦРТ ИЗВЕШТАЈ НА ОБЛАСТЕНИОТ ДРЖАВЕН РЕВИЗОР

П Р Е Г Л Е Д
НА ПРОМЕНИ НА ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ

во 000 денари

О п и с	Основна главнина - запишан и уплатен капитал	Запишана, а неуплатена основна главнина	Ревалоризациони резерви и разлики од вреднување на компоненти на останата сеопфатна добивка	Пренесена загуба	Загуба од тековната година	Вкупно
Состојба 01.01.2012 година	24.464		84	1097		23.451
Загуба за деловна година					1991	-1.991
Состојба 31.12.2012 година	24.464	0	84	1.097	1.991	21.460

Ревизорски тим:

1. _____
 2. _____
 3. _____

Овластен државен ревизор

20